

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו
בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאועו שליט"א
תלמידו של מורן פוסק הדור בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות תקון מכירת יוסף

"ואלה שמות... ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך".
מוכא במדרש (מנחותא), טעם לכה שעם ישראל השתעבדו במצרים, 'אתם אמרתם "לעבד נמכר יוסף", חייכם שתאמרו עבדים היינו לפרעה במצרים'. ואם נתבונן, היו רק חמשה שבטים שהשתתפו במכירת יוסף, שהרי ראובן לא השתתף במכירה, אלא יעזר ליהם שבמקום להרג את יוסף, ושימו אותו בבור פדי להשיבו אל אביו, פי הבין שגם אם יש טענות על יוסף, ראוי להשאיר אותו במחיצת יעקב, והאחים יבואו ליעקב ויספרו לפניו את טענותיהם על יוסף וישאלו את פיו של יעקב מה דינו.

ובני השפחות לא השתתפו לגמרי במכירה, כמו שכתב רש"י (בראשית מט ה), שלא היתה שונאתם שלמה, פיון שהוא היה יורד אליהם ומשמחם, כמו שכתוב: **"והוא נער"**, ואם כן, רק חמשה שבטים השתתפו במכירת יוסף, שמעון יעזר להורגו בבור גלוי וטפל אליו, יהודה יעזר למוכרו ויששכר וזבולון שלא היו מבני השפחות גם הם השתתפו במכירה, ובכל זאת, נחשב לבני השפחות שגם הם היו במכירה, פי פיון שקל הנטפל לעושי מצוה, הרי הוא פעושי מצוה, כן הוא גם פעושי עברה.

ענש שתכליתו תקון

וזהו פלא גדול, מדוע בני השפחות נטפלו למכירת יוסף לאחר שהוא הטיב להם? אלא מפאן אנו רואים שיעזר לשפע מחבריו לרעה, וכן לומדים מקף שיש להתנהג בהפך מהתנהגות זו, להפיר טובה למי שהטיב לנו, ולהתיר שלא לשנא חבר שהטיב לנו, ששנאנו קוד נובעת מקפיאת טובה.

ושמעון קבל את הענש החמור ביותר, כמוכא בר"ש (נחיה מט ז): 'אין לה עניים, סופרים ומלומדי תינוקות אלא משמעות', והסבה שהם מלומדי תינוקות, פי תפקיד זה גורם לאדם שפלות, וזה תקון לטעונו של שמעון שלא העריף את

שפלותו של יוסף, שעליו נאמר: 'והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה', שנהג בשפלות וירד לבני השפחות לשמחם. לכן אדם שבתפקידו הוא מלמד תינוקות, ינצל זאת ללמד את הילדים את התורה באש קדש, וכגון שיתאר להם מי היה יעקב אבינו ומי היה ה' כל צדיק וצדיק, כמה הוא עבד את ה' בכל יום יום ביראה, באהבה ובמסירות נפש, והתנהג בענוה ובמדות טובות עם הבריות.

עצה לעניים ולסופרים

וכן אדם שיש לו ענייתו, כמו בכה לכפר על המדות הרעות שיש בו, כמו ששמעון כפר בענייתו על מה שרצה להרג את יוסף אחיו, וכן אדם שהוא סופר או שיש לו פשרון לכתב חדושי תורה הנקללים במצות כתיבת ספר תורה, קדעת הרא"ש (מוכא בב"י י"ד ס"ו) עליו לכוון שהוא רוצה לתקן בכה את מדותיו, ולכן ראוי לו ולכל אדם להשתמש בכתיבה לכתב גם מכתבי חזק לחברים, שגם זה הוא בכלל כתיבת חדושי תורה, שהרי על ידי מכתבי עידוד אלו, הקרוב מתחזק ומתעלה בעסק התורה ובעבודת ה', והפותר מכתבים כאלו זוכה לתקון גוה את מדותיו.

וכל אדם בביתו הוא בגדר מלמד תינוקות, שמצותו לקחם בבניו **"ושננתם לבניך"**, לשנן לבניו ולספר להם על האבות הקדושים ולתאר להם כמה הם היו קדושי עליו, וכה יש לספר לבנים אפילו על שמעון שרצה להרג את יוסף והשליף אותו לבור, שעשה הכל לשם שמים ומתוך שהבין שכה רצון ה', אבל לאחר מכן התעלה שהכל נעב מטעותו והוא עשה על כף תשובה, וכן יהודה שיעזר למכור את יוסף, הוא עשה הכל לשם שמים והיה גדול האחים, ומוכא במדרש שהיו יוצאים מפיו יצי אש, והינו שהוא דבר דבר ה' מתוך אהבה גדולה וציומה לה', וכה גם דוד מלכנו שיצא מרעו, היו יוצאים מפיו יצי אש של אהבת ה' שבערה בקרבו.

מתיקות הניסים

== מכתבים למערכת ==

שנים מקרא - ונצל מצרה

כבר במשך כשמונה עשרה שנה, אני נוהג בכל יום ששי לומר את השנים מקרא ואחד תרגום של הפרשה בסמוך לבניית השבת לפני תפלת מנוחה, או לצערי, רבות קורה שבקבות ההקנות לשבת אני לא מספיק לקרא את הפרשה לפני תפלת מנוחה והדבר נדחה לאחר מכן.

השנה, בעקבות המצב בדרום, קבלתי על עצמי קבלה טובה, לומר את השנים מקרא מידי אחרי תפלת שחרית של יום ששי, ובקשתי מה' שקבלה טובה זו תעמד לנו להציל את בני משפחתנו יחד עם כלל ישראל מכל נזק.

בערב שבת היינו צריכים לנסע לצפון לעיר חיפה לשבת התאחדות שארגנה המשפחה במתחם שבועיה, ולכן אשתי הזהירה אותי לחזור מידי אחרי תפלת שחרית לבית כדי לארגן את המוודות, אני השבתי לה בחיוב ויצאתי לתפלה.

לאחר התפלה נזכרתי בקבלה החדשה שלי לומר את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום והיתה לי התלבטות קשה האם להתעכב לצורך זה בבית הכנסת או לא, ידעתי שאשתי רוצה להזדרז כדי להגיע למתחם מקדם, אבל מצד שני הבטחתי לה' את הבטחה הזאת.

לאחר מאבק נפשי חשבתי לעצמי, הרי אנו נמצאים במצב של מלחמה ואנו נזקקים לרחמי שמים כל רגע ובפרט בנוסעה לצפון. החלטתי לעמוד בהבטחתי ולא לצאת מבית הכנסת עד שאסיים את כל קריאת הפרשה.

תוך כדי הקריאה, נשמעה אזעקה, ירדתי למקלט של בית הכנסת עם החמש בגדי ואז נשמע פצוץ אדיר... היה כבר שהטיל נחת קמח בסמוך אם לא ממש על בני בית הכנסת, עד מהרה התברר שהטיל נחת שני רחובות ליד בית הכנסת.

למעשה, הבית שלי נמצא שני רחובות ליד בית הכנסת, אבל משום מה לא חשבתי שזה קשור אלי, היה נדמה לי שהכונה היא שזה נפל בשני הרחובות מהצד השני של בית הכנסת, וזאת פנאיה משמים, כדי שלא אטרד ואפסיק מקריאת הפרשה, המשתכח בקריאת הפרשה ולכסימתי ויצאתי, פגש אותי בפתח בית הכנסת אחד מידידי ובהתפעלות עצומה הוא ברח עלי 'ברוך מסיח המתים' (לא שם ומלכות).

« המשך המעשה בעמוד ד' »

• הרה"צ ר' אלוה קאהן שליט"א
 משיגה דרשיבתנו •
 מה בין עניית לעני?

אימתא פתגיגה (ט): 'חזר הקב"ה על כל מדות טובות לתן לישראל ולא מצא אלא עניית', ולכאורה יש להקשות, שבמקום אחר אמרו חז"ל (ע"ה) ארבעה חשובים קמתים ואחד מהם הוא העני, ואם כן, איך יתכן לומר שטוב להיות עני ולהחשב כמת?

אלא, נראה לחלק ולומר בדרך אפשה, שיש הבדל בין מדת עניית לאדם עני, שהעניית היא רק מה שאין לאדם רבני נכסים ועושה, וכמו שבאר רבנו חננאל שהעניית היא מדה טובה לישראל, כדי שלא יבואו לבטע חלילה מחמת רבוי העושה, אלא יהיה לבם של ישראל שבור וכוננתם לשמים, וענייתם תלויות לרחמי ולחשדיו, ומשמע מכל זה, שאין הכוונה להיות עני וחסר כל לגמרי, אלא העניית המבדחת פאו היא ענינו של חסרונו, וכמו שמוכח שם 'נאה ענייתא לישראל כרצויגה אדומה על סוס לבן', והרצויגה של הצבע האדם המרואה על חסרונו, היא קטנה כלפי הצבע הלבן המרואה על טוב וחסד שהוא הרב.

מה שאין בו להיות אדם עני ורש, זה נחשב כאדם מת רח"ל, כי הרי יש לאדם רצון להיטיב עם הבריות ולעשות עמם חסד, ומזה יש לו שמחה ונחית לרוחו, וכאשר הוא עני ורש, שאין לו ביצד להיטיב עם הבריות, הרי הוא כמת שאינו יכול לגמול חסד, גם אם ירצה.

היה לו את התפקיד להוסיף עליהם גם את מנשה ואפרים, ובאותה עת השכינה הסתלקה מיצקב וכל שכן מפניו השבטים, וזאת מפני גדלתם ומעלתם העצומה, שעל פה הקב"ה דרש מהם שיתאמצו בעצמם להתאחד זה עם זה, ללא סיוע של השכינה שנמצאת עמם בדרך כלל, אם כן יוצא, שסלוק השכינה מהם לא היה חסרון, אלא היה מפני גדלתם.

שכינה או ערביא

וכעין זה מצינו אצל אברהם אבינו, שפאשר הוא ישב מול ה' בגלוי שכינתו ותרבו, כמו שצאמר: "וירא אליו ה'" וצו עברו אורחים ליד ביתו, הוא בקש מהקב"ה שיתמין לו, "אל נא תעבר מעל עבדך", ועזב את גלוי השכינה על מנת להתעסק בהכנסת אורחים, ולכאורה הרי אנו יודעים שאדם שעומד בתפלת שמונה עשרה, אפילו נחש פרוץ על עקבו, לא יפסיק, והיאך אברהם אבינו מפסיק באמצע התפלה ה' אליו, שזה הרבה יותר מתפלה, ורץ לקבל אורחים הנדמים כערביים?

אלא, שאכן חז"ל לומדים מכאן: 'גדולה הכנסת אורחים יותר מכלבת פני השכינה', וזאת ללמדנו, שכל התכלית של התפלה והדבקות בה' היא להיטיב לבריות, לגמול עמם חסדים ולהאיר להם פנים, פי יהו רצון ה', שאדם יצאג לבריות שסיבבו ולא יצטק לומר שהוא רוצה רק להדבק בה', ולפי זה אפשר לבאר מה שאמרנו חז"ל (הקדמה לאיכ"ר ב): 'הלוא אותי עובו ותורת שמו', דהנה לכל יהודי יש את בסיס תורה, והקב"ה אומר 'הלוא אותי עובו', שיעזבו כפיכח את הדבקות בו יתברך, 'ותורת שמו', שידאגו לכל יהודי הרמוז באותיות שסספר התורה.

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו", כמו שמוכל שבט ושבט היתה תועלת לעם ישראל, ובלוץ לחוף ימים ישכן, אשר התברך בשמן ויהודה בניו, כך בכל אבר מאברי גופנו ישנה תועלת מיוחדת, ועל פה הקב"ה מסובב שאדם צריך לטפל בעניו או בשניו או באצטו וכן בכל אבר ואבר, בכדי שיתעורר מן העריוץ את החסד ה' שבאותו אבר.

וכגון מה שאדם דואג לרפואת עניו וקונה משקפים, שזאת כדי שיתעורר מן התבונן בחסד ה' ואתה, וכתוב: 'חכלילי עיני מנין', ויש לפרש בזה, שהיו המפסח את האדם [כדאימת ביומא (טו)]: 'חמרא וריחני פקחיו', גורם לו להבחין בעניו בטוב שבבריהוה, וכן מה שהוא נצרך לטפל בשניו, לצחצחו בכל יום ולדאג לרפואתו, בשונה מהבהמה ששניה חקות תמיד, וזאת כדי שתבונן ונעריך את חסד השנים שלנו ושל ילדינו, וכן נשנצרוך לראג לרפא כל אבר אחר מאברי גופו, ויצל את אותו זמן להתבונן בחסד ובתועלת שיש לו מאותו אבר לעבודת ה'.

הסתרה לפני הפטירה

יעקב אבינו אסף את כל בניו השבטים הקדושים לפני פטירתו ובקש לגלות להם את הקין וצו הסתלקה ממנו השכינה, וצריך להבין, מדוע השכינה הסתלקה ממנו, הרי בדרך כלל לפני פטירתו של האדם, הוא זוכה להתגלות השכינה, ומדוע מיעקב אבינו מסתלקת השכינה לפני פטירתו?

למעשה, יעקב היה בחיי האבות, פי הוא התנסה בנסיון הגדול, לאחד את כל השבטים יחד, שאהי עבודה קשה לעשות אחדות בין הבנים, ובגנסף

מתיקות מעלתו של אדם גדול

בציור שבכותרת הגליון: משה רבנו אדם שלם מלא רחמים, כשרואה שני יהודים רבים ומיפים זה את זה, הוא מדבר על לבם שלא יתנהגו כך וכשרואה מצרי מכה יהודי, הוא חוגר את המצרי רע המעללים, וכשרואה שהרועים מצערים את בנות יתרו, הוא מציל אותן מידם, ולכן הקב"ה פחר בו כמנהיג הלוויא את בני ישראל ממצרים.

איזה חשש היה למשה רבנו שעם ישראל יתקוטטו זה עם זה בחנינות במדבר ומה ענה לו על כך הקב"ה?

על כך במאמר: 'מתיקות דגלי השבטים הקדושים'

בציור שלפנינו: עם ישראל חונה לשבטיו, פאשר כל שבט אוחז בגדו את הדגל שלו המסמל על תכונותיו המיוחדות, ורק ראובן נכר בגדול, מפני שהוא עשה מסירות גדולה מאד, ויתר על בכורתו ליוסף ולא הצר את צעדיו בעקבות זאת, אלא ארבעה, דאג תמיד לשלמו, שכל מי יעקב קוראו "בכרי אתה", פי זהו בכור אמת: מי שידע לותר על בכורתו לאחיו הקטן

על כך במאמר: 'מתיקות תקון מכירת יוסף', ובמאמר: 'מתיקות התועלת שבכל אחד מאתנו'

עבודת ה' של אשת חיל

הדברים האמורים גם לאשה, שאין מן הראוי שהיא תארוך בתפלתה על חשבון החובה המוטלת עליה, לדאוג לבעלה ולילדיה, ואפשר לעצור לה שתוף כדי הבשול ושאר המעשים שבבית, תתפלל בשפה שלה, וקגון שבעת הבשול תבקש מה' שהבשול שלה יעלה לרצון, ודגמת בשול הקרבנות בבית המקדש, וטגון המאכלים במחבת יעלה לרצון ודגמת מנחת מחבת.

וכן תבקש על בעלה שלמוד התורה שלו יעלה לרצון, כמו הפתן שלמוד דעת ה' לעם, כה שיזכה בעלה ללמוד בבית דעת ה'; וראה ואתהבת ה', אמונה, הקרת הטוב לה' ומדות טובות.

ולתפלות אלו של אשת חיל הנובעות מהלב, יש מעלה יותר מתפלות מהסוד או מאמירת תהלים, שהרי כל מטרן של התפלות הנתונות היא לעורר את לב המתפלל לכון את התפלות האישיות שלו השוכנות בלבו.

וכמוכן הדברים האמורים מלמדים גם כלפי הבעל, שפאשר צריכים לעזרתו בבית, לא ישמט בתואנה שהוא רוצה לעסק רק בתורה ובעבודת ה', אלא ילמד מאברהם אבינו שיעב את פני השכינה בשביל להטיב לבריות, ומצא זמן גם לתת יד ולעזר בביתו.

לא נכהל מהסתרה

יעלן אברהם אבינו עזב כבכול את התגלות

ה' אליו, כי הבין מפליותיו שנגעו חכמה, שרצונו יתברך שיכניס אורחים וילמדם דעת ה', שיפירו בסודי ה'.

וכה גם בזמן שיעקב אבינו אסף את בניו לפני פטירתו, הסתלקה ממנו השכינה, וזה היה נסיון ליעקב, כי כבר היו לו עשרים ושתים שנה שהסתלקה ממנו השכינה, ולאחר מכן פשוט נמצא, חזרה אליו השכינה, וכעת, ברגעים האחרונים שלו, שבהם הוא רוצה להעביר מסר לבניו לדורות עולם, שוב מסתלקת ממנו השכינה.

וכל זאת כדי שינראה את גדלתו של יעקב, שלא נכהל מסלוק השכינה, כי ידע שתכלית התגלות השכינה היא להיטיב לבריות, ולכן באמת בלי גלוי השכינה, הוא נתן יחס נכון לכל אחד מבניו והצליח להעביר להם את דבר ה' בשלמות הראויה, אף על פי שנסתלקה ממנו השכינה.

עוד אפשר לברר, שיעקב אבינו ראה בכך שנסתלקה ממנו השכינה, כרמוז מן השמים שעליו לחזק את בניו להיות באחדות זה עם זה, ולכן מיד מנה את כל אחד מבניו וצורפם יחד.

ודבר ה' היה שכל שבט ושבת הוא שונה מחברו, ובכל זאת, היסוד של כל דורות ישראל הוא האחדות, וביתו של יעקב אבינו הוא דגמא לכל בית יהודי, שרק עם אחדות ומדות טובות אפשר להעמיד בית נאמן בישראל שבו שוננת השכינה.

מתיקות דגלי השבטים הקדושים

ואלו לנו הקב"ה עשה שנים עשר דגלים לכל שבט ושבת מישראל, ומדוע?

אמנות הדלוגים

ונראה לברר זאת, לפי מה שדדדשו שם בפסוק: "ודגלו עלי אהבה" - ודלוגו עלי אהבה, שהדגל הוא מלשון דלוג, וכאשר בלעם הרשע ראה את ישראל שוכן לשבטיו, הוא התפעל מכה.

הדגל מרמז שאין פתחים מכונים זה כנגד זה, וכל שבט מדלג מלראות חברו חסרונות או הצלחות מיוחדות, כדי שלא לזלזל ושללא לקנא בו, שהרי לכל אחד ישנה מעלה שאין בחברו ועלולה להיות מכה תחרות.

אבל הדגל מסמל את הדלוג, שכל שבט היה שמח ומרצה במעלת עצמו, ודלג על מה שראה אצל אחרים, והינו גם במעלות הרוחניות, שכל אחד לא היה מתקנא במעלות חבריו (במקצה שלילית שאינה בגדר 'מנאת סופרים'), כי הבינו שכל

פניני הלכה

• הרה"ג ר' יוסף מאנדל שליט"א ר"מ בשיבתנו •

ברכות הריח (ב)

פסק קרו השו"ע (רטו ב), ואם היה פרי ראוי לאכילה בקאתרוג ונתפוח או פרי אדמה שריחו טוב, (משנ"א), וכן כל בשמים שהם לאכילה, מקרב הנותן ריח טוב בפרות. וכתב המשנה ברורה (שם): ואפילו פרי שאינו ראוי לאכילה בפני עצמו, אלא על ידי תערובות וקגון הלימוז וכיוצא בברכה עליו הנותן ריח טוב בפרות.

עוד הביא השו"ע (רטו ז): המריח בקאתרוג של מצוה, מקרב עליו ויש אומרים שאינו מקרב, לכה נכון שלא להריח בו, והביא המשנ"ב מה שכתב המג"א בשם רש"ל, שכל המחקלקת היא דוקא בשעת נטילתו למצוה, אבל קדם לכו או אחר כה לכו"ע מקרב, והוסיף שיש חולקים.

ובבאור הלכה תמה על דעת החולקים, כי בשלמא בזמן נטילתו למצוה, מוכן שאינו מקרב, כי עדיף הוא ממי שנוטל דבר מאכל שיש בו ריח, שנופסק בשו"ע שאם נטלו רק לשם מאכל, א"פ שיש בו ריח, אינו מקרב, כי כשנוטל דבר מאכל הוא נטילת רשות ואינו מוכח שנוטלו רק לאכילה ולא לריח, ואע"פ שהיה מקום לתלות שנוטלו גם לשם ריח, בכל זאת אינו מקרב, וכל שכן בנטילת אחרו, שמוכח שכל נטילתו היא מחובת המצוה ולא לשם הרחה, שאינו מקרב, אף יש לומר שבשאר זמנים, כשאינו נוטלו לשם מצוה, הרי שיש לברר עליו. ומסקנתו היא שפיון שישנם אחרונים שהחמירו שלא לברר על האתרוג בימי החג, לכו יש להפגע מלהריח בקאתרוג המיוחד למצוה כל ימי החג.

אחד ישנה דרך בעבודת ה' המתאימה לו לפי תכונותיו וטבעיו, ואם הוא ינהג בעבודת ה' כמו שחברו נוהג, הוא עלול להכשל.

ומספר במדרש (שם), שמושה חשש שהשבטים יתקוטטו זה עם זה, וכאשר הוא יאמר לשבט יהודה להיות במחנה, הוא ירצה להיות בדרום, כי כה הוא השבע של בני האדם, שאינם מרוצים להיות במקום שנקבע להם משמים, אלא הם רוצים ללכת ודוקא למקום אחר ממה שנקבע להם.

הקב"ה השיב לו, שכל יוש לשבטים את צנאיתו של יעקב אבינו, שבה הוא קבע לכל אחד את מקום משכנו בדגלים לפי הסדר שצגם לשאת את ארונו לאחר פטירתו (פמבאר במד"ר שם).

מצוינו במדרש (במדבר ב ג), שבזמן מתן תורה, פאשר הקב"ה נגלה על הר סיני, ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים והיו כלם עשויים דגלים דגלים, וכיון שעם ישראל ראו אותם, נתאוו לדגלים, מיד אמר הקב"ה למשה שיעשה לעם ישראל דגלים כמו שנתאוו.

ומבאר שם (אות ז) שהצבע שבדגל של כל שבט ושבת היה כצבע של האבן שלו באבני החושן, כי לכל שבט היתה מעלה רמוזה בצבע הדגל והאבן שלו.

וצריך באור, מדוע עם ישראל התאוו לדגלים רבים, הרי לכאורה הדגל השונה שיש לכל שבט ושבת מראה על פרוד בין שבט לחברו, ואכן מעם ישראל למדו האמות לעשות דגל, אבל הם עושים דגל אחד לכל האמה, לאגד ולאחד את אותה אמה על ידי הסמל המצוי בדגלם.

עצה מתוקה

חול' אומרים (מתיבה 10) שבשלישה דברים אדם דומה לבהמה, ובשלישה דברים אדם דומה למלאכי השרת. הסבה שהקב"ה ברא את האדם באופן הדומה גם לבהמה, היא בכדי שאדם יוכל להתבונן באברי הבהמה הדומים לאבריו ולהכיר על ידם בחסדי ה' שבאברי גופו, ודבר זה התקיים בעת הקרבת הקרבנות על גבי המזבח בבית המקדש, בעת שהכהן היה מנמח את אברי הקרבן אחד לאחר, והוה הצד הטוב.

ומצד שני, על האדם להתרחק מהנשמיית של הבהמה, שיש בה עצלות ומשיכה לחמיריות העולם הזה וכו'. אלא יתחבר לצד השני, שהוא דומה בשלישה דברים למלאכי השרת, ויהיה עם אש של רוחניות, להיות זריז וזרואת ה' ולא הכתו, לאהבת הבריות ולגמול חסד וכו'.

מתיקות שיחי

רבונו של עולם, זכנו להתחבר אליך בעבודת של אהבה ולהתרחק מתאוות העולם הזה ומהמדות הרעות השיבות לבהמות הארץ, אלא נלמד ממלאכי השרת המשרתים אותך בקדושה ובטהרה מכל חמיריות ונשמייות.

ואמנם, בראתאיתנו מבשר ודם ולאמלאכי השרת שאין בהם חמיריות, בכל זאת וכוונת לקדש את עצמנו, וכוונת לבנון בית מקדשך במהרה וכוונת נקריב לפניך קרבנות ונתבונן באבריהם המתחיים על ידי כהניך, ונכיר על ידי אברי הבהמה הדומים לאבריו בחסדיך הגדולים שאתה גומל עמנו בכל עת כבראיות אברינו, וכך נקדש את החקר שממנו אנו עשויים, ונוכח לעמלת הצדיקים, שמעלתם גדולה משל מלאכי השרת, ונזקא עקבך שבאבריותא מבשר ודם והתקדשו ביותר אמן סלה.

מזג והשני עם טבע הרוח, שיש לו כפשוטו לדבר, השלישי עם טבע הפנים, שהוא יודע להתמזג עם כל אחד, והרביעי הוא עפר, שהוא נמשך בטבעו לעצלות ולאטיות, ולא ראי זה כראי זה, אבל צריך לחפש תמיד את הצד השונה שבהם, שכלם בראי ה' ועליו לאהב כל אחד ואחד ולא לזכור על החסרונות שראויים בו, אלא להתנהג באהבה ובאחרו.

לא לוקחים סנון על העולם הבא

וחז"ל אומרים שצעצעומותיו של יהודה היו מתגלגלות בארוננו למשך כל אותו ארבעים שנה, עד שמשנה התפלה עליו ואמר: "שמע ה' קול יהודה ואל עמו תבאנו", וזאת מפני שהוא אומר: "אנכי אעברנו... וחסותי לאבי כל הימים", והינו גם לעולם הבא, וקללת תלמיד חכם אפילו על תנאי מתקדמת, ובפרט שיהיה לקח על עצמו ערבות, ששקשך מאד להיות ערב על השני, כי אדם הוא בשר ודם ועלול היה להיות שיהיה לא היה מצליח להשיב את בנימין, ולכן היה בן חסרון, שהיה ערב על דבר שאין ודאות שהוא יוכל לעמוד בכה, ועל נול התקניה בו הקללה, כי הקב"ה מודקדק עם צדיקים פחות השערה, על שהקניס את עולמו הזה והבא בסכנה של אבדון.

ובענין הערבות, חז"ל מלפזים אותנו ש"כל ישראל ערבים זה לזה", והערבות הזאת מלפזת אותנו לעזר ליהודי הטובה בדרך בניעומות ובערבות (מלשון מתיבות) להעלות אותו על דרך המלך ה', ולא בדרך של התקוטטות ומחלוקת חס ושלום, אלא זכור שגם הוא לקוי בחסרונות אחרים, שהרי אין לה אדם שאינו לקוי באיזה דבר, וכשם שכל אחד לא רוצה שיעירו לו באופן פוגע ובדרך קשה, כך לא נתנהג ביד קשה עם הקבר או עם בני המשפחה, אלא כשאנו רואים הנהגות הטעונה תקון, נלמד ביחד עם הטענה את ההלכות ואת חלקי המוסר השקיים לאותו נושא, וכה, בדרך של ערבות ומתיקות, נעלה לפניך על דרך המלך הטוב ומיטיב תמיד לברייתו, אמן.

על כל פנים, לכל שבט ושבט יש דרך השונה מחברו, ויעקב אבינו למד את סדר הדגלים שאליהם הם התאו, ואפשר לומר שיעקב אבינו פנו לקב מלכתחלה לגרים לשבטים להתאוות לדגלים, שכלל שבט יהיה דגל מיוחד משלו, וזאת כדי שכלל אחד תהיה שיטה ודרך משלו, וכן לא יבואו לידי התקוטטויות ומריבות חלילה, וכל האחדות שהיתה ביניהם היתה בזכות שהם התאדו סביב יעקב אבינו, מתוך שהעריכו אותו מאד על שהוא היה דבק בה' כל ימי חייו, ובהעלאת ארוננו אל מערת המכפלה, הם פנו בדוד, "מכבדי אכבד" - מי שמכבד את האבות הקדושים שה' בחר בהם, ה' מכבד אותם, ולכן, פנו שהשבטים כבדו את יעקב אבינו בעת לקיחת ארוננו, הם זכו שזרעם ילכו במדבר עם דגלים.

והדגלים היו מסובבים את ארון הברית ומבאב במקרא (סוטה ג), שבמשך כל אותו שנים שהיו ישראל במדבר, היה ארוננו של יוסף לצד ארון הברית, וכה, כמו שהיו מאגדים סביב ארוננו של יעקב אבינו, באותו אופן היו מאגדים סביב ארוננו של יוסף.

להסתדר עם כל סוגי החברים

יהי הברית אומרים, וכי מה דרכו של מות להלך עם שכניה, ויש לבאר ששם ישראל היו מתבוננים בהערכה ובהערכה שארוננו של יוסף מהלך עם ארון השכינה, לומר קנים זה מה שכוננו בזה, וכל אב משפחה היה מספר לילדיו היה יוסף ושלף לבור ונזמר לעבד ולחבר כמו הוא גרם לכלפל את כל העולם, וכלם חשו כלפיו הפרת הטוב, וכן התבוננו אין "אבו מאסו הבונים היתה לראש פנה", שאותו יוסף, שהיה מאוס בתחלת דרכו ונשכח בבור למשך שנים רבות, נעשה בסוף לראש פנה.

וארבעת הדגלים מסמלים את ארבעת היסודות: אש, רוח, מים, עפר, וכן גם כל אחד ואחד מסובב עם חברים שונים, כאשר לכל אחד מהם יש טבע שונה, האחד עם טבע האש, שהוא חם

לה על הקבלה הטובה שלי שעמדת בי גם היום...

למעשה התברר שהטיל נחת הישר לתוך החצר שיצאת מחדר הילדים שלנו ונגרמה לנו רב בתוך החדר, ואלו הייתי נמצא בבית על מנת לסדר את המזונות, הייתי אמור לעמוד בדייק בתוך החדר, מפני שבו נמצאים הארונות של הבגדים שאותם אני צריך להכניס למזונות, ומסתבר שבגלל הלחץ בזמן שהיה לי באותה עת, הייתי עלול להשאיר בתוך ולא ללקח לסדר המזונות, ומחירי לשער מה הי הנוצרות.

"תרגנה שפתי כי אומרך לך ונפשי אשר פדית" חיים צבי פ. אשדוד

המשך מתיקות הנשים

שאלתי אותו 'מה קרה?' הוא התפלא איך אני לא מעדן והסביר לי בנחת כדי שלא אבהל, שהטיל נחת ממש בסמוך לביתי והוא חשש לשלומי, באותם רגעים נבהלתי וחששתי מאד על בני משפחתי, רצתי לכוון הבית ושם ראיתי את אשתי וילדי עומדים עם שקיות של קניות בידיים ומנסים לאתר אותי על ידי כוח הבטחון. קראתי להם ואמרתי: אני כאן, הם יצאו מהתפלות ואמרתי היינו בטוחים שאתה בבית.

אשתי שאלה אותי בפליאה: איך ידעת שלא לחזור מידי אחי התפלה כמו שבקשתי? ספרתי

יפריי מתוק לחיבי... איזה מכתב שכתבת לחבר, יש לו מעלה של חדושי תורה, ומדוע? הפתרון לחידה מונח בתוכן גיליון זה. ניתן לשלוח את התשובה לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קוליתת בקבוק מתיקות: 073-4395-313. בצירוף שם, כתובת וטלפון